Kultura at pambansang industriyalisasyon

Linangan ng Kulturang Pilipino
Abril 2026

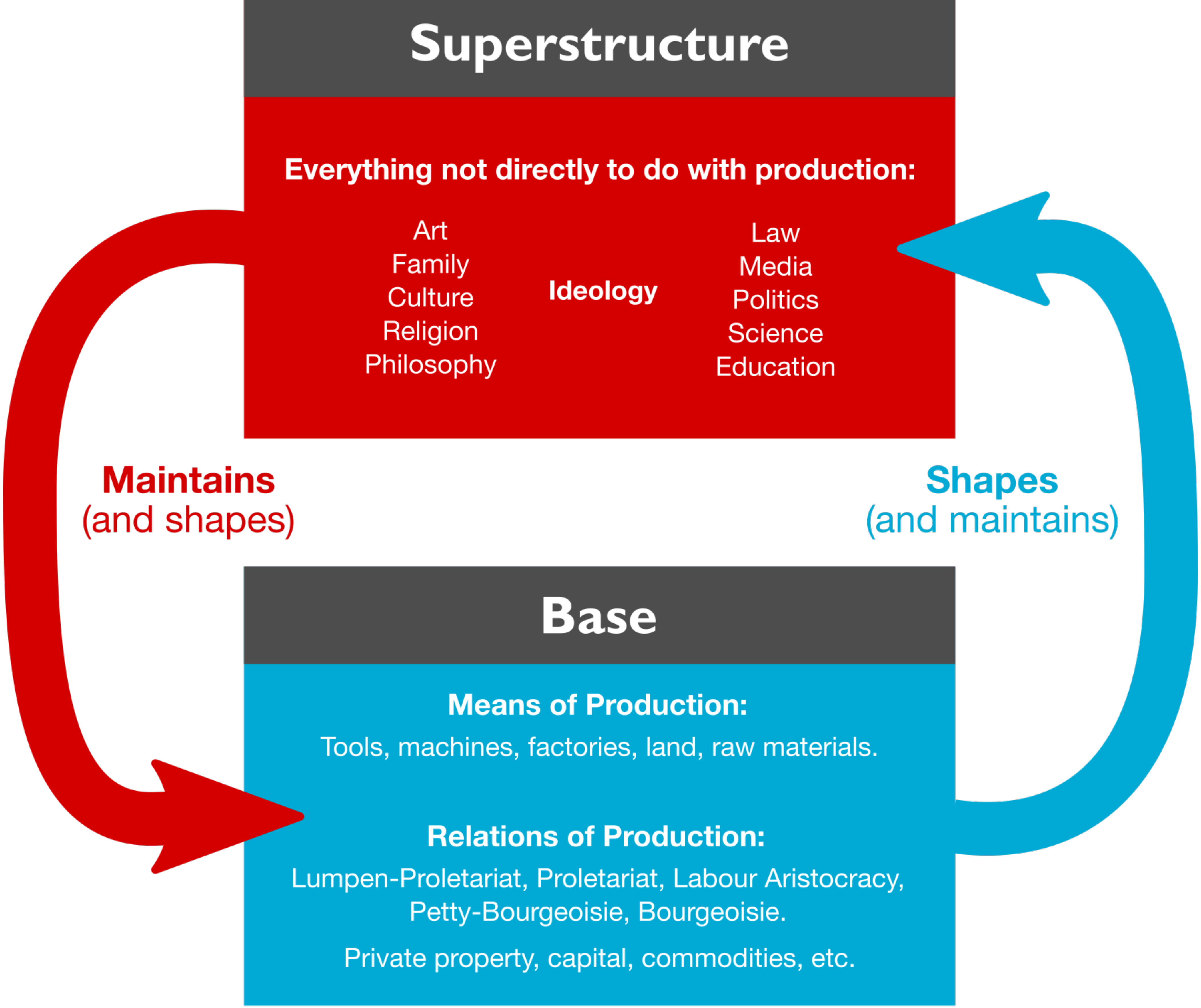

This moves in a spiral pattern.
The base is generally dominant.

- Base: **Moda ng produksyon** o sistemang pang-ekonomiya
  - Puwersa ng produksyon: **Kasangkapan** at **tao**
  - Ugnayan ng produksyon: **Pagkakaayos** ng produksyon (o pagkakahati ng paggawa), **pag-aari** sa kasangkapan ng produksyon (pribado o panlahat) at ang **pamamahagi** sa produkto

- Super-istruktura: Mga **ideya, institusyon at larangan ng aktibidad** na umiibabaw sa produksyon
  - Politika, kultura, sining at agham, estado, atbp.
  - Sinusustentuhan ng **sarplas** o **labis na produkto** ng produksyon

“Hindi ang kamalayan ng tao ang nagtatakda sa kabuhayan niya; sa halip, **ang kabuhayang panlipunan niya ang nagtatakda sa kamalayan ng tao**.”

Karl Marx

“Ang ano mang kultura, bílang anyong pang-ideolohiya, ay salamin ng politika at ekonomiya ng isang lipunan. Anopa’t **ang kultura ay may dambuhalang impluwensya sa politika’t ekonomiya**; ang ekonomiya ang basehan at ang politika ang sinalà na kapahayagan o anyo ng ekonomiya. . . . Samakatuwid, **ang anyo ng kultura ay unang itinatakda ng anyong pampulitika at pang-ekonomiya**, at pagkatapos lang noon ito natatalaban at napakikialaman ang anyong pampolitika at pang-ekonomiya.”

Mao Zedong

- **Sumisibol mula sa base** ang super-istruktura; **sinasalamin** nito ang materyal na kalagayan ng produksyon
  - **Binibigyang-anyo't ngalan** ng dominanteng kultura ang dominanteng moda ng produksyon
  - Kung ang sistemang pang-ekonomiya ay malakolonyal at malapyudal, gayon din ang sistemang pangkultura

- Sang-ayon sa **diyalektikal na materyalismo**, hindi lámang nakapatong ang super-istruktura sa base; ang pagkakaisa nilá'y hindi gusali na walang paggalaw o istatiko: Sa halip, silá ay parati't palaging **nakikipag-ugnayan** sa isa't isa

- Minsan, pinababagal ng super-istruktura ang pag-usad ng base; sa iba namang pagkakataon, pinabibilis ng base ang pag-usad ng super-istruktura
- Maaaring may **laos o lipás na ideyang *natitirá't namamalagì*** sa super-istruktura; maaari ring **pangunahan** nito ang base, at magpasibol ng **bagong ideya**
  - Ani Lenin, "Kung walang teoryang rebolusyonaryo, wala ring kilusang rebolusyonaryo"
  - Halimbawa: Wala pa táyo sa antas ng sosyalismo, nguni't mayroon nang nagtatalakay at nagtataguyod nito sa mga silid-aralan at silid-lansangan

- Isa pa, sa kabilâng direksyon: Ang ligal na konsepto ng *bonus pater familias*, na umusbong iláng daang taon pa bago isilang si Kristo, nguni't hanggang ngayon ay násа Kodigo Sibil ("mabuting ama ng pamilya," Art. 1163)
- Ang ugnayan ay **diyalektikal**: Kalagayang pang-ekonomiko ang siyang **naghahanda** sa pag-usbong nga mga bagong ideya o di kayâ'y pamamalagi ng luma sa super-istruktura
    - Ano ang nagtulak na mabuo ang Student Cultural Association of the University of the Philippines (SCAUP) noong dekada '50? Hindi ba't kontradiksyon at krisis din ng ekonomiyang kolonyal?

In the social production of their existence, men inevitably enter into definite relations, which are independent of their will, namely relations of production appropriate to a given stage in the development of their material forces of production. The totality of these relations of production constitutes the economic structure of society, the real foundation, on which arises a legal and political superstructure and to which correspond definite forms of social consciousness. The mode of production of material life conditions the general process of social, political and intellectual life. It is not the consciousness of men that determines their existence, but their social existence that determines their consciousness. At a certain stage of development, the material productive forces of society come into conflict with the existing relations of production or – this merely expresses the same thing in legal terms – with the property relations within the framework of which they have operated hitherto. From forms of development of the productive forces these relations turn into their fetters. Then begins an era of social revolution. The changes in the economic foundation lead sooner or later to the transformation of the whole immense superstructure.

- Bílang **salamin** ng pakikibakang pang-ekonomiya, ng tunggalian sa pagitan ng api't nang-aapi, maaaring **mapabilis** ng pakikibakang pangkultura ang proseso ng pagbabago sa pamamagitan ng **pagteteorya, pagpopropaganda at paglaban sa kulturang uma't nabubulok**

- Sa antas ng kultura natin mapapag-usapan ang mga aspeto, dimensyon, prinsipyo at simulain ng sistemang darating at ng kasalukuyang pagsusumikap patungo roon: **Para kangino** ang pambansang industriyalisasyon? Paano **mapupukaw, maoorganisa at mapapakilos** ang mamamayan tungo sa pagkamit nito? Ano-ano ang mga **balakid** na kinahaharap sa gawaing ito?

Kulturang pangluwas, kulturang “pagpag”

- Lubhang bansot ang ating pambansang industriya; kung tutuusin ay wala ito

- Mumurahin/low-value o hilaw o halos hilaw na materyales (ani, mineral, lupa, lakas-paggawa, katawan) para sa mamahalin/ high-value na komoditi (elektroniko, makina, sasakyan, atbp.)

- Ang resulta? $49.72 bilyon na trade-in-goods deficit, $5.7 bilyon na balance-of-payments deficit noong 2025; mahigit 10% ng populasyon ay migrante

Kulturang pangluwas, kulturang “pagpag”

- Kung ang ekonomiya ay nakaasa sa pag-aangkat at nakatutok sa pagluluwas, gayon din ang kultura

- Pinagtitibay ng lumang kultura ang sistemang malakolonyal at malapyudal

- Sa pagluluwas ng sariling kultura: (1) Tinatanggalan ang mga Pilipino ng kumpiyansa sa sarili at sa mismong ideya ng pagsasarili; (2) Nililimitahan ang tanawin nilá sa kasalukuyang mapang-api, mapanamantala at ekstraktibong sistema; (3) Sa pandaigdigang entablado ng kultura, pinoposisyon táyo bílang likás na alipin

Kulturang pangluwas, kulturang “pagpag”

- Sa pag-aangkat ng “tirá-tirá,” “pagpag” o sarplas na kulturang imperyalista: (1) Binabaha ang bansa nito’t sinasapawan ang kulturang pambansa, siyentipiko at makamasa; (2) Sinisipsip at nilalamon ang yaman ng sambayanan sa pamamagitan ng di-pantay na palitan (unequal exchange); (3) Pinababango ang imperyalismo, pinagmumukha na ito ang pinakamagandang sistema at mistulang dinodroga ang masa upang tanggapin ang kahabag-habag niláng kalagayan

It is therefore notable that Danton Remoto, in his 2021 English translation of *Banaag at Sikat*, completely excises the page-long paragraph in which the reflection on appearance takes place. Writing for the *Manila Times*, Remoto explains his approach to translating the novel, contending that the novel's display of Santos's "vast storehouse of learning," as well as "the many speeches on labor relations and society," had the effect of "slow[ing] down the pace of the novel." "A novel is a story," Remoto continues, "and the pages have to turn."[4] In focusing on the pace of the plot, Remoto prioritizes his anticipated audience, which he describes as a "wider, *global* readership."[5] For such a readership, Remoto implies, the politics of the novel will appear distractive. The translator has therefore seen fit to make significant and numerous emendations to Santos's original, at times cutting out several pages of text ostensibly in pursuit of better pacing. While this

—Hindî kailangan: ibig ko lamang maipakilala sa iyó, Felipe, na alinmang pasukan ko'y mátututuhang labasán.

—Ay siyá, paano tayo, kaibigan; náwili katá sa pagtatalo rito, ang pulong?

Dinùkot ni Delfin ang kanyang reló.

—*Alas diez y media* na!

Sa malakás na pagkakasabi nitó, ay naglapit-lapitan ang may limá kataong dî nálalayô sa kanilá.

—Hindî na ngâ pô mátutulóy, marahil, ang pulong natin ngayón!—ang sabi ng isáng nápatatát pa at nápailíng.

—Nárito na pô ba ang Pangulo?—ang tanóng ni Felipe.

—Kararatíng pô lamang, nároón na sa loób patí Kalihim. Sa kabiláng pintô silá nagdaán.

—Ang hindî ikátulóy ay kulang ng tao—anáng isá sa mga lumapit. —Ilán na lamang tayo: pitó rito sa labas at may sampû lamang yatá yaóng nangasa-loób—at idinukwang ang katawán at ulo sa pagtanáw sa dakong loób ng dúlaan.

—May pista kayâ ngayón?—ang tanóng ni Delfín.

—Tila pô walâ sa buóng Maynilà, kundî sa Kalookan, sa Pàsay, sa Sampiro at sa Mandaluyong. Linggo pô ngayón: pista ni *San Manók*. . .

Isáng matandang lalaki ang may sabi ng ganitóng pabiróng katotohanan, na ikinapagtawanan ng lahát.

—Hindî ko málaman dito sa mga kababayan natin at kapwà mahihirap—ang patuloy ng matandâ. —Sa maminsan-minsang maabala silá sa *diversión*, hanggang tanghalì lamang, ay dî pa makapagtiís. Ah, hindî nilá kasí natatalós na *en la unión está la fuerza!* Akó pô, mga kapatíd, ay sugaról din namán. Mag-Pahangga ngayón: mámayâ lamang nasa sabungán na rin akó. Nguni't akó'y *cumplido* muna sa mga ganitóng *obligación*. Ibig natin ng kalayaan, walâ tayong pagkakaisá. Ibibigáy ba ng Amérika ang ating *Independencia* kung tayo'y parating nasasaloób ng sabungán? . . .

Sa násalitáng itó ng matandá, ay nagkákalabitan ng lihim at nagkápisilang matagál ng dalirì ang dalawáng magkatoto. Ibig sabihin nilá warì, na:

—At sásabihin lamang ng mga amérikano na ang *Independencia* ay walâ na ngayón sa loób ng mga pilipino: náritó't patí sa dî lamang pagkátulóy ng isáng pulong ng mga manggagawà, ay Kasarinlan na ng Pilipinas ang nápag-úusapan!

—Siyá ngá pô—ang payo ng isá sa mga kausap. —Ang mabuti yata'y sa hapon gawín ang mga pulong na itó.

—Kay kahiya-hiyâ natin sa matá ng mga taga-ibáng *nasyon!*

Pahinagpis itóng ipinahayag ng matandâ. Aywan kung bakit sa hinagap at pag-iingat na mápintasán ng mga taga-ibáng bayan, karaniwang hinahangò ng maraming pilipino ang pagpapakabuti sa kaniláng mga ginagawá. Para bagáng kung walâ nang taga-ibáng lupaíng makakakita ay maáarì na ang kahit papaanong gawâ at pamumuhay. At tila namán kung gaano nang lilinis at bubuti ng mga matáng pinangíngilagan! . Ang pilipino, sa paghahawak sa ganitóng hagap, ay nagpápakilalang magpahangga ngayó'y dî pa bumibitíw sa kináugaliáng ariing pawang hamak ang sarili, at pawang magalíng ang sa taga-ibáng lupà. Nakikitulad sa isáng tao na nagbibihis ng malinis na damít hindî dahil sa ang katawân niyay nang mailag sa duming nag-bibigáy-sakít, kundî dahil sa nahihiyáng mákita ng ibáng tao sa panlilimahid. Ang malíng akalang itó'y sa mga babaing pilipina lalong malaganap. Sa pagkadalaga, ang kahinubò niláng ganda ay alagang-alagà sa linis at hinhin ng pagbibihis. Kung may-asawa na at mábatì mo sa pagbabago ng mga kiyás ng kanyang pananamít, isasagót sa iyóng: "Anó pa't akó'y magbibihis, ay dî na namán nagpápaibig?" Isâng kamáhalang-asal ang sa kanilá'y nag-uudyok ng ganitóng sabi. Ibig niláng ipakilala sa gayón, na ang isáng babaing may-asawa, ay dapat umastâ nang dî na bagá kabighanian ng ibá pang lalaki; at palibhasà ang tunay na asawa ay ipinalalagáy na kaisá na niyáng katawán, kayâ ang pagbighanì pa rito ng pagbibihis ay dî na, anya, kailangan. Madalumat mo ang paghahakang itó! Anaki ngá bagá'y kayâ nagbibihis ang babae ay upáng makaakit na lamang ng lalaki; at ang kasing asawa ay walâ nang karapatáng mákita siyáng kaigá-igaya ri't kaibíg-ibig at laging sariwang paris ng dalaga pa. Hindî namán sa mga babaing mahirap at dî nag-aral nakikita lamang ang ugaling itó, kundî diyán pa man sa mga nátuturang mayayaman at nangag-aral na kung tawagi'y *ilustrada* na. Kung mangagkaanák na'y lalò pa. Huwág ka namá't ang lalong kakutya-kutyâ, ay marami ang mga lalaking sa pagka mapanibughuing labis, ay siyáng ayaw makakakitang magmaliníს na parati ang asá-asawa nilá. At ang babaing pilipinang nápakamagiliw at masunurin sa kabiyák ng kanyang dibdib, gisíng man at nagdalagá sa kagaraan, ay natútuluyan nang magbago ng ayos mákasundo lamang ng mapaghinalang asawa . . .

Hanggang sa mga kasulukang itó umabot ang paggugunam-gunam ni Delfin, na ibinunga ng mga hulíng sinabi ng matandâ.

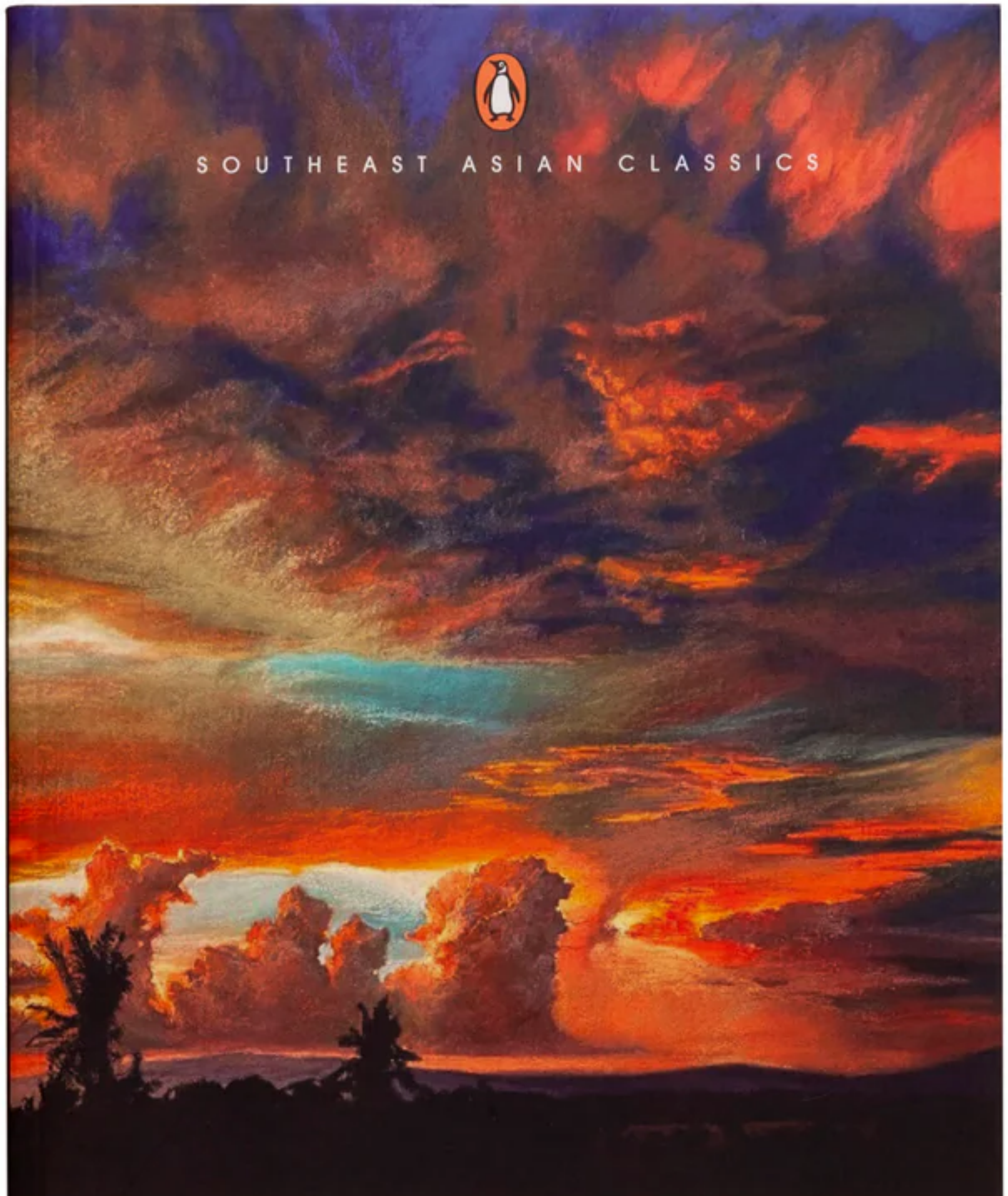

BANAAG AT SIKAT

Radiance and Sunrise

Lope K Santos

Translated by Professor Danton Remoto

A tale of love and loss set against the rising tide of socialism in the early years of the American occupation of the Philippines

Lope K Santos' novel, *Banaag at Sikat*, is a love story framed as a political tale. Published in 1906, it was later hailed as Asia's first proletariat novel. It revolves around Delfin, a poor man in love with Meni, a capitalist's daughter. Delfin is a socialist while Felipe, his friend, is an anarchist. Delfin wants the citizens to have more rights in business and property relations. He believes that society could be changed through education. On the other hand, Felipe believes in tearing down society's walls. Factories should be owned by those who work there and land owned by those who till it. *Banaag at Sikat* mirrors the clash of forces during the American empire in the Philippines. Its burning passages on race, class, and colonialism still resonate today. Translated by 'one of Asia's best writers', it is hoped that this modern rendering will inspire new readers to shape their lives so they 'can help change the world'.

'Danton Remoto's books are vivid, well-written and enthralling. He is an adroit writer: his works form part of the Philippines' new heart.'
JAMES HAMILTON-PATERSON, winner of the Whitbread Prize for the novel, *Gerontion*

'*Banaag at Sikat* was the most important Tagalog novel of the early 20th century. Avidly read by the intellectuals and the masses, it influenced the workers to fight for economic, social, and political reforms. It became a Bible for the working men and women of the Philippines.'
PROFESSOR TEODORO AGONCILLO, author of *A History of the Filipino People*, National Scientist

SOUTHEAST ASIAN CLASSICS

Cover artwork by Celeste Lecaroz

Fiction

ISBN 978-9-814-91405-5
SGD35.90
www.penguin.sg

E-book available

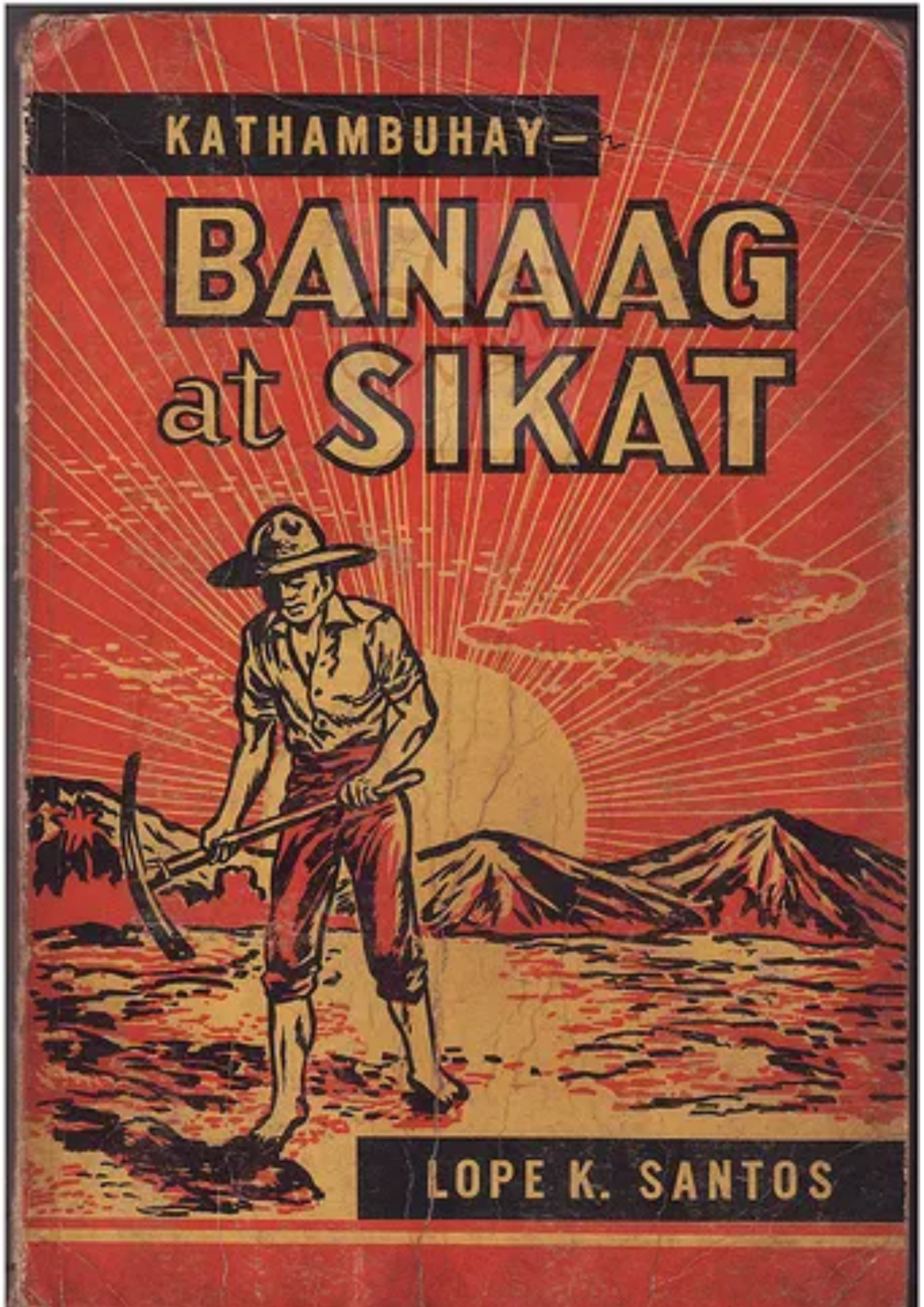
KATHAMBUHAY—
BANAAG at SIKAT
LOPE K. SANTOS

philippinesfrankfurt2025 and **2 others**

philippinesfrankfurt2025 25w
It's the final day of our literary program at the Philippine Guest of Honour Pavilion. Don't miss it!

buecherfrauen 25w
😍😍😍
Reply

44 1 5

October 19, 2025

Add a comment...

philippinesfrankfurt2025 and **2 others**

philippinesfrankfurt2025 25w
It's the final day of our literary program at the Philippine Guest of Honour Pavilion. Don't miss it!

buecherfrauen 25w
😍😍😍

Reply

44 1 5

October 19, 2025

Add a comment...

philippinesfrankfurt2025 and **2 others**

philippinesfrankfurt2025 25w
It's the final day of our literary program at the Philippine Guest of Honour Pavilion. Don't miss it!

buecherfrauen 25w
😍😍😍
Reply

44 1 5

October 19, 2025

Add a comment...

philippinesfrankfurt2025 and **2 others**

philippinesfrankfurt2025 25w
It's the final day of our literary program at the Philippine Guest of Honour Pavilion. Don't miss it!

buecherfrauen 25w
😍😍😍
Reply

44 1 5

October 19, 2025

Add a comment...

- Lumahok ang Pilipinas sa **Frankfurt Book Fair** noong nakaraang taon sa kabila ng pagkasangkot nito sa karumaldumal na **panghehenosidyo** ng Israel sa sambayanang Pilipino
  - Dalawa sa “Big Five” na palimbagan, ang Macmillan Publishers at Penguin Random House, ay pag-aari ng Holtzbrinck Publishing Group at Bertelsmann SE & Co.L.
  - Milyon-milyong dolyar ang investment ng Hotzbrinck sa AI, sarbeylans at teknolohiyang “pangseguridad” gáling sa Israel
  - Ani naman Bertelsmann: “We stand unwaveringly by the side of our Israeli friends and partners as well as the state of Israel. Over the decades, Bertelsmann and Israel have developed close and extremely stable ties of friendship. Our unreserved solidarity goes out to the people of Israel.”

TRT WORLD

Palestinian with Down's syndrome **dies, mauled to death** by Israeli military dog

Paglahok sa Frankfurt Book Fair

- Ani Sen. Legarda, "We go to Frankfurt **not in search of approval** but to share with the world our stories . . . essential ones that the world needs to hear, engage with, understand and appreciate. . . . **our stories have the right to claim the world's attention and recognition**."

- Ani naman C. Tugade, executive director ng National Book Dev't Board, "Joining the fair is really about being able to expand our publishing industry through **rights and distribution.** We want to **expand the business** of our publishers and **connect our creatives to the global market**."

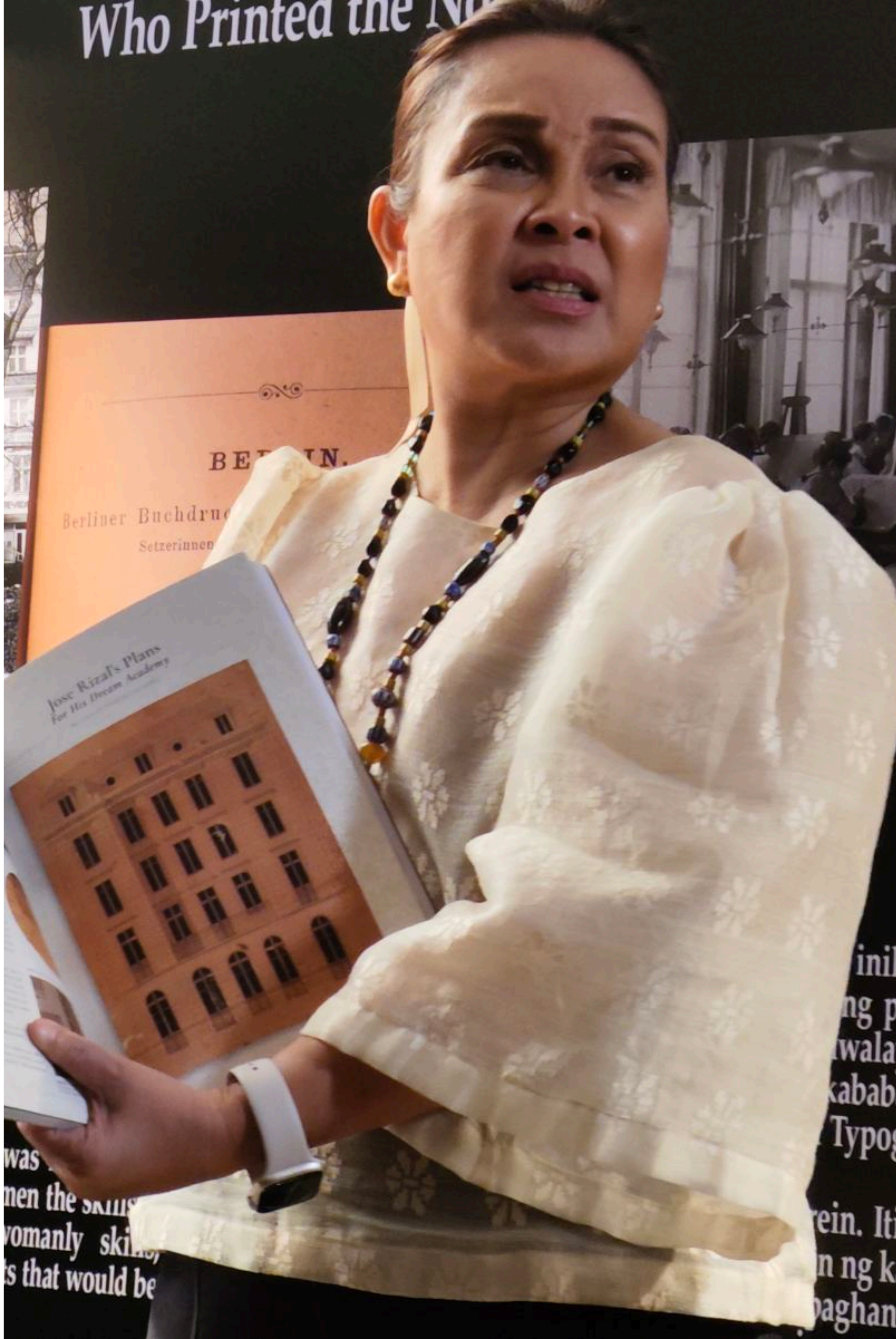

Paglahok sa Frankfurt Book Fair

- Anong klaseng imahe ng "kulturang Pilipino" ang tinutulak sa ganitong kaganapan?

- Tulad ng sa turismo: Banayad, kimi, nakikisáma, handang magsilbi sa dayuhan; misteryoso, may malalim at di-maunawaang diwa/tradisyon/kaluluwa, at, samakatuwid, interesanteng interesante para sa turistang malusog ang walet

- Kailangan pa ba ng industriyalisasyon kung mayroon namang turismo at **service-oriented, knowledge-based economy of ideas**?

Indigenous Lands Under Siege: APHR Condemns Bombings in Mindoro, Calls for an End to Corporate-driven Militarization

January 14, 2026

PHILIPPINE EXPOSITION

WORLD'S FAIR ST. LOUIS 1904.

PHILIPPINE EXPOSITION

WORLD'S FAIR ST. LOUIS 1904.

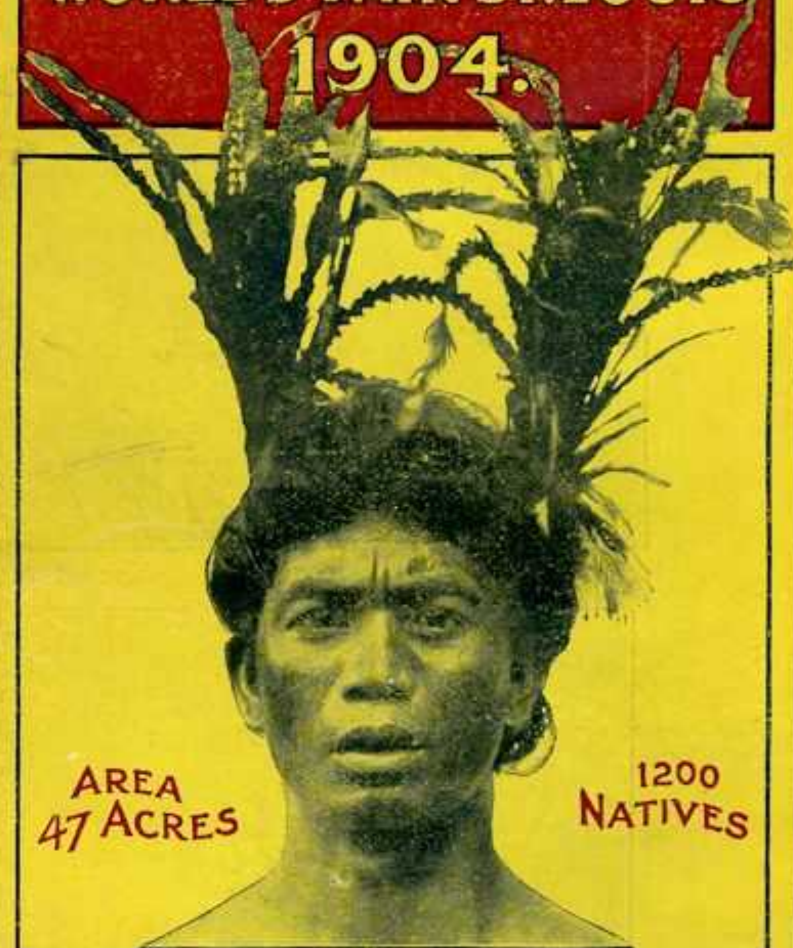

40 DIFFERENT TRIBES
6 PHILIPPINE VILLAGES
70,000 EXHIBITS
130 BUILDINGS
725 NATIVE SOLDIERS

"SECOND ONLY TO THE WORLD'S FAIR ITSELF."

"THE OVER-SHADOWING FEATURE OF THE WORLD'S FAIR."

"BETTER THAN A TRIP THROUGH THE PHILIPPINE ISLANDS."

PHILIPPINE EXPOSITION
WORLD'S FAIR
ST. LOUIS, 1904.
PHILIPPINE EXPOSITION
WORLD'S FAIR
ST. LOUIS, 1904.

DR. W. P. WILSON
W.H.TAFT
DR. GUSTAVO NIEDERLEIN
MISS PILAR ZAMORA
PEDRO A PATERNO
DR. LEON MA. GUERRERA
ANTONIO G. ESCAMILLA

Possible photo of Basilio, 1904. Photograph by the Gerhard Sisters.

Basilio (d. April 3, 1904) was an Aeta chief from Mariveles, Bataan who died from pneumonia around 45 years old. He was survived by a wife and daughter who were with him at the fair. He is buried at Calvary Cemetery in St. Louis side by side with Ibay and Falayay, and his grave marker is currently in progress.

The U.P. Scientific Career System: U.P. Scientific Productivity System

Rationale

This proposal specifies the implementing guidelines for the participation of U.P. personnel in the Scientific Career System.

U.P. proposes to address two major concerns regarding the existing guidelines: (1) the nature of the Scientist appointment and (2) the criteria for admission to, retention and promotion in the System.

U.P. scientists shall be evaluated using a set of high standards that will put "U.P. University Scientists" in their rightful place in the international community of scholars. Only the best and the most deserving shall be conferred the title. The conferment shall be temporary, thus, only those who are productive shall be retained or promoted.

Scientific productivity in academia is universally measured by the ability to publish in refereed reputable journals and books. For this reason, only refereed publications shall be, giving more weight to scientific and technological books published by prestigious publishers and to refereed publications in ISI journals. Scientific standing and peer recognition are best gauged by membership in prestigious international bodies and peer review groups and prestigious international scientific awards. The proposed evaluation criteria and rating system reflect these standards. They also recognize technological productivity in the applied sciences.

c. The follow
- Scienti
  technol
- Scientif
- Profess

d. A rating s
followed. (

3. Retention/Pro
   a. Scientists s
   system in T
   b. To retain th
   to a highe
   stated in T
   since the la
4. Readmission t

Scientists
rank after re-ev
must meet the

* Expanded to inclu
Pathology and Ar
Career Council du

- Sa U.P. at iba pang pamantasang publiko’t pribado, tataas lámang ang ranggo ng akademiko kung siya’y “produktibo”—at ang produksyon niya’y dapat **umani ng pagkilála** mula sa mga imperyalistang bansa (Scopus, Int’l Scientific Indexing/ISI, atbp.)
- Gawa nang gawa ang mga akademikong Pilipino kahi’t walang imprastraktura’t suporta; kadalasan, inaangkin lang din ang gawa nilá ng mga Amerikano atbp. akademiko, na mayroong imprastraktura’t suporta—**40%** ng mga pag-aaral tungkol sa coral reef sa Pilipinas ay **walang pinangangalanang** Pilipinong may-akda
- **Brain drain**: Ang pinakakompetititibo’t kareristang mga akademiko’y napipilitang lumuwas; ang karunungang nakatulong sana sa pambansang pag-unlad, sa Kanluran napupunta; Pilipinas ang nagpapaaral, imperyalismo ang gumaganansya

The university ranking system, in combination with the abundant funding and resources of the Global North, is a big factor leading to the South-to-North flow of graduate students, as well as to brain drain. Students in the Global South are often advised to take their graduate training in the Global North, which supposedly holds the most advanced knowledge. There, they are often socialized into a body of knowledge that was only ever intended for and tailored to the Global North nation state that hosts the university, and that is often blind to global (neo)colonial exploitation and violence. The most competitive Global South academics frequently remain in the Global North, often teaching at mediocre institutions there, instead of remaining in the Global South where they could make a change.

“The K-12 program is a law – we cannot do anything about it. What we need is to strengthen the curriculum so it becomes more relevant, efficient, and beneficial to learners,” Angara said.

Following President Ferdinand R. Marcos Jr.’s directive, the DepEd is making improvements in SHS curriculum, focusing on aligning classroom instruction with real-world skills, ensuring that students are not only academically competent but also industry-ready.

DepEd Memorandum No. 12, Series of 2026, provides for the full implementation of the Strengthened SHS Curriculum in Grade 11 starting School Year 2026–2027 to improve employability and academic readiness.

Key changes include reducing core subjects to five, removing traditional strands in favor of flexible elective clusters such as STEM, Arts, Business, Technical, and increasing specialized training for Grade 11.

The strengthened SHS curriculum introduces key structural, instructional, and content reforms to foster mastery of foundational skills, enhance learner choice based on ability and aspirations, and improve workforce readiness.

Iced Ube Coconut Macchiato

Size	Price	Calories
Tall	$7.35	290 kcal
Grande	$8.25	380 kcal
Venti	$8.45	480 kcal

- Pinakamahal nang farm-gate na presyo ng ube ang **P150/kilo** (minsa'y umaabot ng P30); samantala, sa Kanada, ang isang macchiato, ang pinakamaliit, na may ube ay **P322**
- Dahil sa pagsabog ng demanda para sa ube (mahigit **400%** ang itinaas ng eksport natin sa U.S.), wala na táyo halos suplay, at napilitan nang mag-angkat gáling Biyetnam
- **Geographical indication** (GI) para sa "Bohol Ube Kinampay"—itinutulak ng Intellectual Property Office (IPOPHL); "proteksyon" daw
- **Proteksyon o raket?** Ang totoong gumaganansya'y mga trader (maihahambing sa "service charge" ng Kowloon); "Di ka na puwedeng magtanim, kailanga'y dumaan ka na kay Mr. Ganito, at sundin itong Manual of Specifications"

Wilkinson-Weber (1997) offers another detailed example from the Lucknow Chikan industry. Agents are paid by the traders/ merchants per piece and in turn pay the producer. For items retailing at Rs 60 to over Rs 100 (1,990 prices) piece wages for chikan embroidery

> ...were as low as a single rupee for kurta embroidery in the village, five to fifteen rupees for salwar-kamiz embroidery in town, and up to Rs 100 for top-ticket items. In very rare circumstances, a highly skilled embroiderer might collect more than Rs 100 for a specially commissioned piece obtained directly from the trader. At the other extreme, most women get their work through agents, who take a substantial cut from the piece wage, so that the women get no more than a fraction of a rupee for embroidering the most commonly sold item, a kurta (p 52).

Male agents admit to taking at least 50% and sometimes more of the piece wage for themselves while female agents take less

GLOBAL OUTSOURCING OF ANIMATED SERIES (2011)
1 CHINA
2 INDIA
3 PHILIPPINES
SOURCE: ANIMATION COUNCIL OF THE PHILIPPINES
GMA
SAKSI

- Sa Pilipinas ginawa ang mayorya o malaking bahagi ng mga tanyag na pelikula't serye gaya ng *One Piece* at *Sailor Moon* (Toei Animation Phils.), *Rick and Morty* (Toon City), *Scooby-Doo* at *Tom and Jerry* (Fil-Cartoons), atbp.

- Panahon pa ni Marcos, maski ang lalong malawak na patakarang "labor export"

- Barat ang sahod: Kung sa lokal, singbaba ng **P5,000**; kung sa internasyonal o subsidiary nito, **P20,000–45,000** (sa U.S., ang abereyds ay **$3,800/P228,000**)

- Diyalektikal na pagkakaisa ng "maganda't de-kalidad" na midyang imperyalista at "pangit at baduy" na midyang lokal; alin man ang ikonsumo, **imperyalismo't lokal nitong kalaguyo ang may ganansya**, at **manggagawang Pilipino ang napagsasamantalahan**

My brother is not a pig! My brother is not a pig! Ang kapatid ko ay tao, hindi baboy-damo!

Marami pang maihahalimbawa . . .

- **Ingles** bílang wika ng pamahalaan, negosyo, “polite society,” atbp., atbp.
- **P5-bilyong, 200-ektaryang data centre** ng Converge sa Pampanga: “Where is our proper AI education?”
- Mga **surplus store**: Pinaglumaang materyal na kultura ng Hapon, Kano, atbp., Pilipino ang nagmamana
- **“Indie” na panitikan, musika, kultura?** Ang may-ari ng Exploding Galaxies, isang Sy-Coson; si Mario Consunji (“long been a fixture in Manila’s experimental and electronic music communities”), may-ari ng **DMCI** ang pamilya

Anong alternatibo ang mayroon táyo?

Kulturang pambansa, siyentipiko at makamasa

- **Pambansa**, dahil láyong palayain ang kamalayan ng sambayanan sa malakolonyal at malapyudal na tanikala; pinatitingkad, pinagtitibay ang diwa ng kasarinlan
  - Itinatayô ang pundasyong mental para sa ekonomiyang nagsasarili, industriyalisado at maunlad
  - Linalabanan ang komodipikasyon at pangmamaliit/ Oryentalisasyon sa kulturang katutubo
  - Tinataguyod ang wikang pambansa't panlalawigan
  - Binabaká ang maka-imperyalista't makapyudal na propaganda, teorya at kultura
  - Ipinaglalaban ang independiyente't maka-Pilipino na produksyong pangkultura

BDO

Kulturang pambansa, siyentipiko at makamasa

- **Siyentipiko**, dahil binábaká ang pamamahiing pyudal at subhetibismong burgis, at sinusulong ang suring materyalista
  - Inaaral ang lipunan sa pamamagitan ng SICA (social investigation and class analysis) atbp. siyentipikong metodo
  - Inilalabas ang pag-aaral sa pader ng silid-aralan at subhetibismo; dinadala sa lansangan, sakahan at lahat ng iba pang larangan upang makuha ang kabuuang realidad ng bayan
  - Sinisikap buuin ang nagkakaisang prente ng mga siyentista, teknolohista atbp. sa intelihensya tungo sa pambansang industriyalisasyon
  - Handang magbago sang-ayon sa bagong datos at pananaliksik

RELEASE CEEKA GARZON NOW!

End militarization in Mindoro!

Hold the AFP accountable for human rights violations!

Junk anti-people projects!

This is part of an attempt to suppress the people in areas targeted for ***large-scale foreign projects***. The AFP is being used as a **private army** to ensure the smooth **plunder** of the country's **natural resources**.

Kulturang pambansa, siyentipiko at makamasa

- **Makamasa**, dahil nakaugat sa danas at pakikibaka ng malawak na hanay ng masang anakpawis (manggagawa’t magsasaka)
  - Tinitiyak na ano mang pagsusumikap o pakikitunggali ay sa panig ng masa; “Mula sa masa, tungo sa masa”
  - Itinataas ang antas ng kamalayan at edukasyon ng masa
  - Itinatawid ang golpong naghihiwalay sa paggawang mental at pisikal
  - Inilalantad nang buo ang kalagayan ng sambayanan sa ilalim ng rehimeng terorista at anti-industriyalisasyon
  - Para kangino ang pambansang industriyalisasyon? Sa paanong paraan ito dapat isagawa?
  - Isang sandata: rebolusyong pangkultura

BRANCHES
GUARANTEED
Red Ribbon
southstar
STOP KORAP
PorkBarrel
SIKAD
MGA KURAP, PANAGUTIN!
MAKABAYAN ARTISTS CIRCLE

Rebolusyong pangkultura

- Ang kauna-unaha’y inilunsad sa Tsina noong 1966 upang purgahin sa liderato ang mga kapitalistang sinakop ang aparato ng estado; Mao Zedong: **Bombahin ang punòng-himpilan!**

- **Matagumpay na naindustriyalisa** ng Tsina ang sarili nito’t naitayô ang sosyalismo, nguni’t sa antas ng kultura at mga relasyon ng produksyon, maraming kontradiksyon ang di nalutas, kung kayâ’t nagkapalugit ang mga kapitalista

Rebolusyong pangkultura

- Nang **mabigo** ito't mamatay si Mao, agad sinamantala ng mga kapitalista ang oportunidad at ibinalik ang Tsina sa daang kapitalista
- Ngayon, ang Tsina ang **Imperyalista #2** ng mundo
- Samakatuwid, **hindi sapat** ang rebolusyon sa produksyon, partikular sa kasangkapan nito, kailangan ding **dalhin ang rebolusyon sa relasyon ng produksyon at sa super-istruktura**

Taking up arms, the million serfs assail the evil estate-holders' manors and the lamaseries, strike at the feudal serf system.